

tíðindablaðið sosialurin

Telefon 118 20
Argjavegur 26, 3800 Argir
Postsmoga 76, 3800 Tórshavn

Útgevandi: P/f Sosialurin ©
Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller
Fyrirskastjóri: Krisjan Dahl
Blaðfólk: Hogni Djurhuus
Randi Jacobsen
Tórfinn Smith
Ljósmyndari: Kalmar Lindenskov
Uppseting: P/f Sosialurin
Prent: P/f Pressan 1981

Á fleiri hestum

FÓLKATINGSVALIÐ er av. Vinnararnir vóru javnaðarflokkurin og fólkaflokkurin. Við valið í 1984 misti javnaðarflokkurin sítt umboð til fólkaflokkinn. Týsdagin varðveitti fólkaflokkurin sítt umboð meðan javnaðarflokkurin vann sítt umboð frá sambandsflokkinum.

JAVNAÐARFLOKKURIN fekk eitt gott val. Atkvøðutalið var 5482 móti 4316 við seinasta fólkatingsval. 68,2% vóru á vali. Javnaðarflokkurin fekk 24,7% av atkvøðunum. hetta merkir eina framgongd upp á 1,16%. Fólkaflokkurin hevði eina framgongd upp á 3,75%. Sambandsflokkurin gekk aftur við 1,85%, og tjóðveldisflokkurin gjørdist tann stóri taparin við eini afturgongd upp á 4,23%.

Í VIÐMERKINGUNUM til valið hava umboð fyrri tjóðveldisflokkinn givið javnaðarflokkinum skuldina fyrri at teirra flokkur gekk aftur. hetta halda vit ikk vera beint. Valstrið sýndi beinan vegin at her var talan um eitt slag ímilum vinstra- og høgrapolitik. Tjóðveldisflokkurin hevur ongantið lagt serliga stóran dent á hendan spurningin. Flokkurin hevur altíð lagt størsta dentin á spurningin um samband ella loysing. Og tann spurningurin var ikki serliga nógv frammi í valstriðnum til hetta fólkatingsvali.

SPURNINGURIN um vinstra- ella høgrapolitik bæði her heima og á danski gjørdist tann avgerandi. Hetta førði til at tjóðveldisflokkurin ikki reiðiliga kom við í kappingina um teir báðar fólkatingsessir-

oddagrein

nar. Tjóðveldisveljarar høvdu fyra møguleikar. At velja tjóðveldisflokkinn tí at tað var teirra flokkur. At velja fólkaflokkinn tí at hann er ein høgravendur »sjálvstýrisflokkur«. At velja javnaðarflokkinn tí hann er ein vinstravendur flokkur. Ella at sita heima og ikki lut-taka í einum donskum vali. Hetta seinasta fekk tjóðveldisveljarin at vita í samfull 30 ár.

HVAT TANN størsti parturin av tjóðveldisveljarunum gjørdi vita vit ikki. Í stóran mun savnar flokkurin sínar veljarar um loysingarspurningin. Hetta kundi bent á at nógvir veljarar eru farnir til Hin Føroyska Fólkaflokkinn (Radikalt Sjálvstýri). Men hetta gagnar bert eini borgarligari stjórn í Danmark. Har er als ikki talan um nakað sjálvstýri. Hvørki radikalt ella annað sjálvstýri. har er bert talan um at stuðla danskan borgarligan politik.

TAD ER IKKI ómøguligt at nakrir heilt fáir tjóðveldisveljarar hava stuðlað javnaðarflokkinn í og við at javnaðarflokkurin er ein sosialdemokratiskur flokkur. Men hetta tal er neyvan stórt. teir vinstravendu tjóðveldisveljararnir hava helst valt teirra egna flokk.

FÓLKAFLOKKURIN kom best burtur úr valinum. Men orsökina er einföld og óhugnalig. Flokkurin er ikki kaldur. heldur ikki flógur. Og heldur ikki heitur. Hann ríður framvegis á fleiri hestum. Fyrrverandi formaður fólkafloksins hevði ofta hesi orð á máli: »Niðarlaga ríður tú við júkagørdum fram«.

tjak og meiningar

Sambandsveljari heilsar javnaðarfólki

Fyrst av øllum, tillukku við valinum.

At vit sambandsfólk mistu mannin var bara spell og heldur ikki var munurin millum tykkum og okkum so stórum, men at siga, at allir ikki hava gjørt sitt til at vinna valið, vildi verið ósatt.

Hetta var kortini ikki tann stóri hvøkkurin fyrri okkum, hóast vit ikki høvdu ventað tað av álvara.

Men framhaldandi at gráta um tað, sum farið er, nyttar okkum einki og vil eg tí heita á sambandsleiðarar okkara um gjølla at hugsa um, hvør leiðin fram móti næsta vali skal vera.

Ti givið er, at skal okkara flokkur, sum eg helst fari at atkvøða fyrri tað eg havi eftir at liva, vera so »super borgarligur« ella konservatíur, at hann mestsum líkast fólkaflokkinum í sinn og skinn, so verður fyrri okkum sambandsveljarar eingin annar samgongumøguleiki enn hesin vanlukku fólkaflokkur, sum við nú-

verandi lag helst hevur etið okkum upp eftir einum tveimum samgonguskeiðum.

Hvi, kunnu vit spyrja. Svárið er tianverri hetta, at veljarin ikki rættuliga skilir hugtakið »penur borgarligur« fyrri verandi annað enn »ultra høg« ella júst tað, sum fólkaflokkurin stendur fyrri, hóast vit vita, at flokkur okkara hevur so nógv annað og betri at bjóða enn fólkaflokkurin.

Men hetta »annað og betri« duga vit rætt og slætt ikki at fáa borið út til veljarar okkara, hóast tann næstan »óráttvís« fyrirum, vit hava í okkara figgjargilla ovursterku Dimmalætting — og bert tí, at einki skal bera á brá av at líkast javnaðarpolitikki, sum vit hóast alt hava sitið væl um sátt við farnar tíðir.

Men skal prisurin fyrri flokk okkara fyrri ikki at vilja nærkast miðjuni í føroyskum politikki verða, at fólkaflokkurin er einasti samgongumøguleiki og harvið ein avgjört

minkandi sambandsflokkur, so er at leggja á annan bóg og tað ongantið ov skjótt og fáa eitthvørt skilagott í lag við hinar flokkarnar, herundir eisini tjóðveldisflokkinn — so ørt hetta tað kann tykjast í fyrstu syftu.

Ti tað sum ræður um hjá okkum sambandsfólki er innast inni tað sama sum hjá øðrum føroyingum flestum, nevniliga at steðga teimum »enni-merkta« ella í øllum førum gera okkara til at halda teir burtur frá politikari ávirkun.

So heldur slaka í eitt nú skrivning, sum »Vestur-leið« stendur fyrri, tí júst henda skrivning er komin okkum aftur um brekkur, men verið til gagns fyrri fólkaflokkinn, sum júst er myndin av uppruninum til hesa skrivning — tí »ultra høg«, sum ikki á nakran hátt góðtekur aðrar hugsanir og allarminst vælmeinandi samfelagsáskoðan okkara.

Sambandsdemokratúr

Vilja síggja úrslit

Enn einaferð hava vit nú sitið og lurtað eftir val-venum hjá politisku flokkunum her í Føroyum. Mangt er skrivað og nógv orð eru søgd.

Eg ivist ongantið í, at innan føroyska javnaðarflokkinn finnast góðar kreftir, men tykir mær, at mál í stevnuskránni verða ymiskt tolkað. Ein grundsjónarhugsan javnaðarmanna (sambært skránni) er at tryggja vit frælst liv. Hyggja vit longur fram í skránni, síggja vit, at sosialismunur mál er at skapa fræls og fri menniskju. Flokkurin sigur seg ganga inn fyrri grundsjónarmiðunum í demokratisku sosialismuni.

Hevði tað tá ikki verið upp á pláss at sagt, at javnaðarflokkurin sær fram til, at ein dag kvetta vit núverandi bond við Danmark?

Í Sosialinum nú fyrri fólkatingsvalið skrivur javnaðarmaður, at flokkurin gongur inn fyrri at loysa frá Danmark stig fyrri stig. Seinni sama dag hoyra vit í útvarpinum valevni floksins siga, at javnaðarflokkurin er eingin loysingarflokkur. Onkur annar flokk-

in samrikisflokk. Álvaratos, hevði tað ikki verið upp á tíðina, at stevnuskrá floksins varð endurskoðað, so bæði javnaðarfólk og onnur við vissu kunnu vita, hvar flokkurin stendur í hesum týðningarmikla máli. Hetta átti at verðið gjørt til komandi landsfund. Meiningin kann væl ikki vera, at hvør tolkar, sum hann ella hon finnur fyrri best?

Sjálvur vildi eg hildið, at 400-ára gamli ríkisfelagsskapurin ber dām av elli.

Valevni floksins tosaðu eisini dúgliga um, hvat fór at henda, um teir borgarligu komu til valdið. Hetta hoyra vit ferð eftir ferð, men hvi ikki spyrja seg sjálfvan: eru vit so nógv øðrvísi, vit sita í Tinganesi? Hendir so nógv til tað betra, at hetta sæst við berum eygum, tá javnaðarmenn sita við røðrið? Eg skal sjálvur viðganga, at tað er óført, at barnsbúrðarfarloyvið nú er longt, at familjur skulu fáa barnastyrk, men javnaðarpolitikur átti at verið so nógv, nógv meira. Flokkurin sigur jú, at ávøkstur in hesum sam-

felag ikki einans skal koma nokrum fáum til góðar — at lóg um lønarlágmark skal fremjast — at stórri ágóða ein hevur, jú meira skal ein lata frá sær til samfelagið — at landgrunnur og undirgrundin eru Føroya fólks.

Vælsignaðir, vísið at tit meina nakad við hesi føgru orð. Streingdi á, so tit rokka hesum málum, fólk vilja síggja úrslit her og nú. Gevið pensionistum teir pengar sum krevjast, at teir kunnu liva bæði væl og hugaliga síni seinastu ár. Gevið teimum nógvu alment sera illa løntu munaði lønarhækk- ing. Takið meira frá teimum, sum dusa sær í ríki-dømi — javnið út so tað forslar. Tá fyrst fara vit at rósa tykkum í Tinganesi.

Vónandi snýr formansfrágreiðing javnaðarfloksins á komandi landsfundi seg um annað enn skip, bátar og fisk — livst so spyrst.

P.M.